

Informe trimestral de conjuntura catalana

Juliol 2022

Editorial

Catalunya es troba immersa en un context econòmic aparentment contradictori. Per un costat, els principals indicadors d'activitat econòmica, com ara l'ocupació, les exportacions i l'afluència del turisme estranger mostren una evolució clarament positiva. En aquest sentit, es preveu que l'economia catalana acceleri el ritme de creixement intertrimestral fins la tardor. Per l'altre, les perspectives a partir de l'hivern de 2022 són molt més incertes degut al canvi de rumb de la política monetària i els temors a possibles restriccions en el subministrament de gas d'origen rus a Europa.

Més enllà dels riscos geopolítics a curt termini, la principal amenaça per al creixement econòmic a mitjà termini de l'economia mundial -i la catalana- és l'enquistament dels preus, és a dir, que l'episodi inflacionista actual esdevingui permanent degut als efectes de segona ronda i el canvi estructural a l'alça de les expectatives d'inflació dels agents econòmics.

Per combatre aquesta dinàmica perillosa, a Europa el BCE va decidir el passat 21 de juliol elevar tots els tipus d'interès de referència en 50 punts bàsics, el primer augment dels últims 11 anys. Tot i que la implementació efectiva d'aquesta mesura s'hagi aprovat recentment, els mercats

financers ja van reaccionar anticipadament a principis de juny quan la institució va anunciar que elevaria progressivament els tipus d'interès. Així, el preu a futur de les principals matèries primeres -inclòs el preu del petroli Brent- han flexionat a la baixa degut a un empitjorament de les perspectives de creixement. La conclusió és que malgrat els costos a curt termini d'elevat els tipus d'interès, la implicació a mitjà termini és que la inflació hauria de moderar-se, permetent un procés de normalització més gradual -i menys nociu per a l'activitat econòmica- de la política monetària.

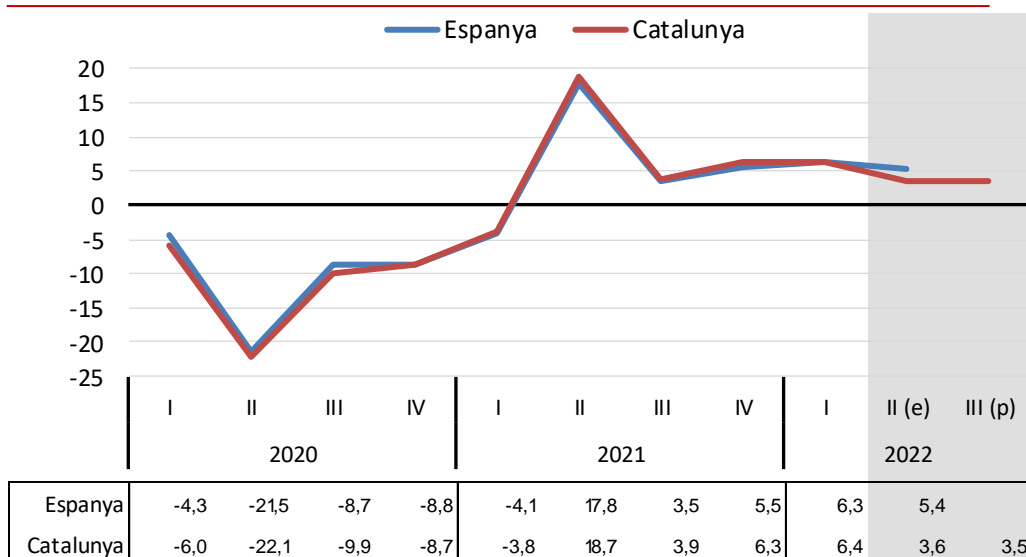
Adicionalment, el BCE ha aprovat un nou mecanisme (*Instrument per a la Protecció de la Transmissió* de la política monetària), que té per objectiu fonamental evitar un repunt sobtat de les primes de risc dels països més endeutats, mitigant els riscos d'una possible fragmentació financera a la zona euro.

En aquest context, es preveu que l'economia catalana creixi un 4,0% el 2022 gràcies a l'augment del consum de les llars, impulsat pel dinamisme del mercat laboral, i la forta recuperació del turisme estranger. A més, tot i l'elevada incertesa, les perspectives per al 2023 (2,6%) són d'una clara desacceleració degut a l'enduriment de les condicions financeres i un creixement més moderat de l'ocupació.

El PIB català s'accelerà fins a la tardor de 2022, però augmenta la incertesa a partir de l'hivern

El BCE posa fi a una etapa ultraexpansiva, augmentant els tipus d'interès en 50 p.b.

Gràfic 1. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. interanual, en %)

Fonts: Espanya: INE (fins al 1T22) i estimació del Banc d'Espanya (2T22)
Catalunya: Idescat (fins al 1T22) i estimacions pròpies (2T22 i 3T22)

Síntesi de la conjuntura catalana: l'economia catalana resisteix malgrat la incertesa econòmica

Un dels elements destacats a l'informe de conjuntura de l'abril era l'augment progressiu del nivell d'incertesa de l'economia. Un dels motius principals va ser l'inici de la invasió russa d'Ucraïna, que començava a condicionar l'evolució de l'economia mundial i la catalana. A més, ja s'avançava que aquest episodi condicionaria les perspectives econòmiques a curt i mitjà termini.

En aquest sentit, cal recordar que el fort procés de recuperació iniciat per l'economia catalana a partir del segon trimestre de l'any 2021 es va interrompre al primer trimestre de 2022, quan el producte interior brut (PIB) es va estancar (0,1% intertrimestral). Addicionalment, el grau d'incertesa sobre la finalització de la guerra segueix sent molt elevat després cinc mesos de conflicte.

Com ja es va comentar fa tres mesos, el principal canal de transmissió de la guerra sobre l'economia catalana és a través de l'augment dels preus de l'energia i, per tant, sobre la inflació. En aquest context, tots els organismes internacionals han actualitzat les seves previsions de creixement a la baixa. Així, el consens majoritari entre els analistes és que l'economia entri en una etapa de desacceleració moderada a partir de la tardor, si bé els riscos que alguns països experimentin un creixement negatiu en

algun trimestre puntual ha augmentat en els darrers mesos.

En el cas de l'economia catalana, els indicadors d'activitat més rellevants apunten a una acceleració del ritme de creixement intertrimestral durant el segon trimestre, gràcies al fort dinamisme del mercat laboral. A més, les expectatives dels empresaris apunten a que a una expansió encara més intensa de l'activitat, en bona mesura per la intensa recuperació del turisme estranger.

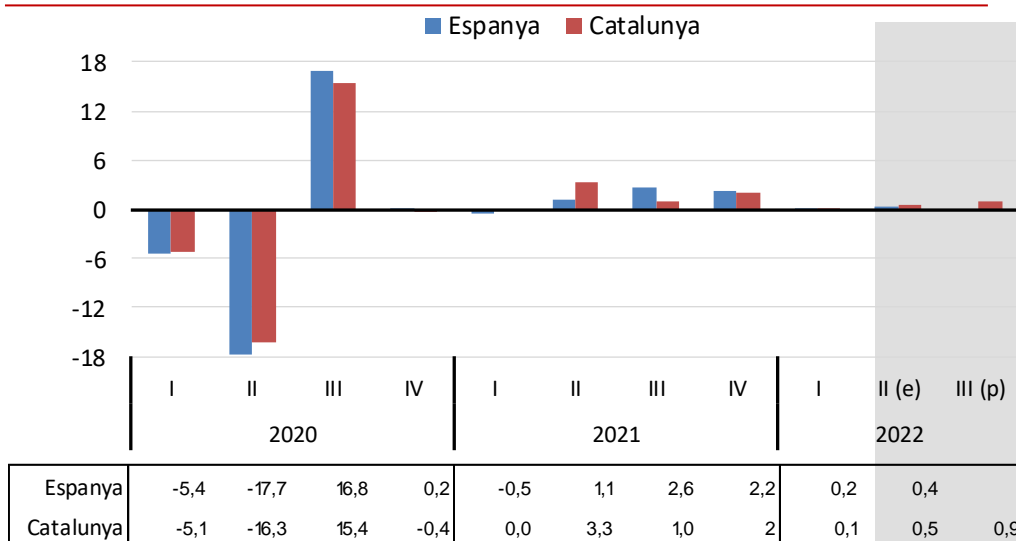
En resum, segons les estimacions de la Cambra i l'AQR-Lab de la UB la taxa de creixement intertrimestral per al segon i tercer trimestre de 2022 se situaria en el 0,5% i el 0,9%, respectivament. Tot i aquesta dinàmica positiva, el perfil de creixement interanual mostraria una desacceleració de l'activitat, amb un 6,4% (primer trimestre 2022), 3,6% (segon trimestre del 2022) i 3,4% (tercer trimestre del 2022). Tot i així, cal matissar que aquesta desacceleració s'explica per un efecte base (el primer trimestre de 2021 l'economia va patir l'impacte de la variant delta).

Les previsions anuals de la Cambra i l'AQR-Lab apunten a creixement del PIB del 4,0% el 2022 i del 2,6% l'any 2023. Aquest augment de l'activitat permetria a l'economia catalana assolir els nivells d'activitat previs a la Covid-19 a mitjans del 2023.

Els indicadors d'activitat fan preveure una acceleració del creixement trimestral del PIB

El PIB català creixerà un 4,0% el 2022 malgrat el fort augment de la inflació

Gràfic 2. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. intertrimestral, en %)

Fonts: Espanya: INE (fins al 1T22) i estimació del Banc d'Espanya (2T22)
Catalunya: Idescat (fins al 1T22) i estimacions pròpies (2T22 i 3T22)

Previsions per a l'any 2022: reducció de la previsió de creixement del PIB fins al 4,0%

Tal com s'ha dit, l'evolució econòmica prevista el 2022 està condicionada per diversos factors imprevisibles, com ara la finalització del conflicte armat entre Rússia i Ucraïna, els possibles talls en el subministrament de gas rus a Europa, l'evolució dels preus i els salaris i la resposta de la política monetària. És important remarcar que aquestes previsions no inclouen un tall dràstic del subministrament de gas rus a la UE, fet que obligaria a una forta revisió a la baixa del nostre escenari central.

El primer trimestre d'aquest any va estar marcat per un ritme de creixement clarament inferior al dels trimestres anteriors. Això es va deure, inicialment, per l'impacte advers de la variant òmicron del virus de la Covid-19 sobre les activitats de lleure i, després, als efectes econòmics de la invasió d'Ucraïna per part de Rússia. A més, al final del trimestre, les alteracions en la producció i en la distribució causades per la vaga del transport al nostre país també va tenir una incidència negativa sobre l'activitat.

Al segon trimestre, la guerra a Ucraïna ha afectat negativament l'activitat econòmica a través de l'alça dels preus de les matèries primeres i del seu impacte negatiu en la confiança dels consumidors. A més,

l'anunci del BCE del canvi de rumb de la política monetària a principis de juny va ocasionar un descens de les borses, un augment gradual dels tipus d'interès (inclòs l'Euríbor) i un increment de la prima de risc en els països perifèrics de la zona euro.

Malgrat l'augment de la incertesa i les pitjors perspectives a futur, els indicadors convencionals d'activitat a temps real reflecteixen una acceleració trimestral de l'activitat pel segon i tercer trimestres de 2022. A més, les estadístiques fiscals (recaptació de l'IVA, etc.) disponibles fins al moment també confirmen que durant el segon trimestre de l'any el ritme de creixement del PIB s'ha intensificat.

Tot i que les perspectives a curt termini de l'activitat són positives, la major persistència de la inflació obliga a revisar a la baixa les previsions macroeconòmiques anual respecte al trimestre anterior. Així, la previsió actual apunta a un creixement del PIB català del 4,0% el 2022, vuit dècimes inferior a la predicció del passat mes d'abril. El motiu d'aquesta revisió s'explica, en gran mesura, per la pèrdua de poder adquisitiu de les famílies (compensat només parcialment pel fort dinamisme del mercat laboral). Així, el consum privat s'espera que augmenti un 3,1% el 2022 (1,5 p.p. inferior a la previsió de fa tres mesos).

La persistència de la inflació redueix en 8 dècimes la previsió anual de creixement per al 2022

La pèrdua de poder adquisitiu de les llars és el principal factor que explica aquesta revisió

PREVISIONS PER A LES PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DE L'ECONOMIA CATALANA			
	2021	2022 (p)	2023 (p)
Producte Interior Brut	5,8%	4,0%	2,6%
Consum Privat	5,2%	3,1%	1,7%
Consum Públic	3,3%	1,3%	1,2%
Formació Bruta de Capital	8,1%	5,4%	3,5%
Exportacions	13,8%	10,5%	6,2%
Importacions	13,8%	10,2%	5,5%
VAB agricultura	1,5%	0,9%	1,1%
VAB indústria	5,3%	4,5%	2,9%
VAB construcció	1,6%	2,4%	0,9%
VAB serveis	6,3%	4,2%	2,8%
Índex Preus Consum (base 2011)	2,9%	7,5%	2,9%
Ocupats	7,9%	3,5%	2,6%
Taxa d'atur	11,6%	10,6%	9,8%

Font: Idescat (2021) i elaboració pròpia (2022 i 2023). P: previsions d'AQR-Lab i Cambrabcn.

Unitats: Taxes variació interanual (%)

Data d'actualització: 13/07/2022

Pel que fa al sector exterior, les dades mensuals des de principis de 2022 són clarament positives. Així, la previsió anual a partir dels models econòmics estimen un creixement del 10,5% de les exportacions l'any 2022, i d'una taxa molt similar de les importacions (10,2%).

És interessant observar que, d'acord amb aquestes estimacions, l'aportació de la balança comercial al creixement del PIB serà positiva, tot i que d'una magnitud molt modesta. Pel costat de l'oferta el més rellevant és que es preveuen diferències importants entre sectors. Concretament,

es preveu per al 2022 taxes de creixement del VAB del 4,5% a la indústria, del 4,2% als serveis, del 2,4% a la construcció, i del 0,9% al sector primari.

En tot cas, les previsions apunten a una evolució molt positiva del ritme de creació de llocs de treball (equivalents a temps complet) l'any 2022 (3,5%), tot i que amb una taxa clarament inferior a la del 2021. Pel que fa a la inflació, es preveu que després d'uns mesos de fort increment es moderi després de l'estiu, amb una taxa anual mitjana del 7,5% l'any 2022.

Índex de confiança empresarial: clara millora dels indicadors de confiança empresarial

En un context de tanta incertesa com l'actual resulta especialment interessant fixar-se en l'evolució dels indicadors de confiança empresarial. En aquests moments, el més destacable és la detecció d'un canvi de tendència. Així, després de dos trimestres en què l'evolució intertrimestral era a la baixa, la confiança empresarial per al tercer trimestre ha millorat notablement.

Més concretament, l'índex de confiança empresarial harmonitzat referit al tercer trimestre de 2022 reflecteix un creixement trimestral del 6,5% (-2,1% el 2T).

Cal destacar d'entrada que aquest fort creixement s'explica per un augment molt intens de les expectatives empresarials en el cas de la hostaleria i el transport (15,9% intertrimestral).

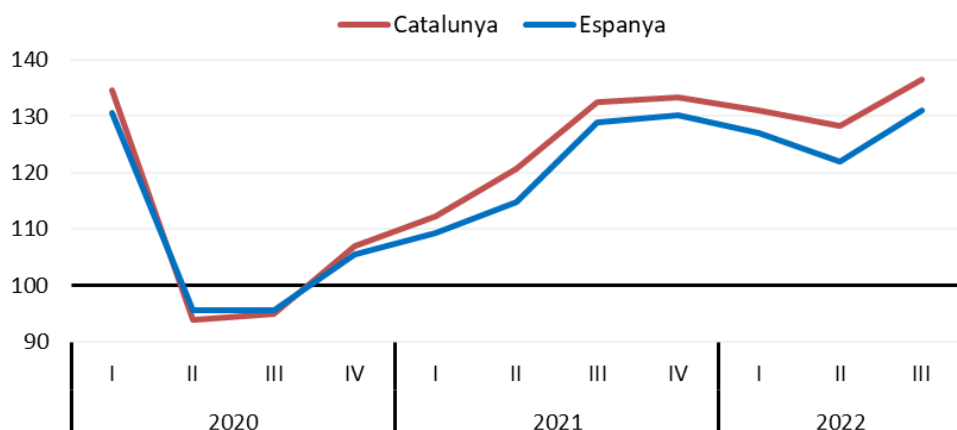
Malgrat això, és important matissar que el perfil interanual de l'indicador de confiança és de clara moderació (en consonància amb l'evolució del PIB en termes interanuals). Així, el creixement interanual de l'índex de confiança el tercer trimestre de 2022 continua sent positiu (3,0%), però clarament inferior al del 1T (16,8%) i al del 2T (6,2%).

L'ocupació serà una de les principals palanques del creixement l'any 2022

La confiança empresarial millora el 3T respecte al trimestre anterior

Gràfic 3. Índex de confiança empresarial harmonitzat (Índex, base IT.2013=100)

Font: INE (ESP) i Idescat (CAT)

A més, si bé aquesta millora és transversal a nivell sectorial, el creixement ha estat molt més intens en el cas de l'hostaleria.

En concret, la variació trimestral s'ha situat en el 4,0% a la indústria, 4,1% a la construcció, 7,1% al comerç i 5,5% a la resta de serveis. No obstant això, tal i com succeeix en el cas de l'índex de confiança agregat, l'evolució interanual és de clara desacceleració a tots els sectors. El motiu que explica aquesta evolució aparentment contradictòria és que el segon i tercer trimestre de 2021 van ser molt positius per a l'economia catalana (es van retirar les mesures d'aïllament social més negatives per a l'activitat econòmica). En canvi, les expectatives per al primer trimestre van ser

clarament negatives amb l'inici de la variant delta.

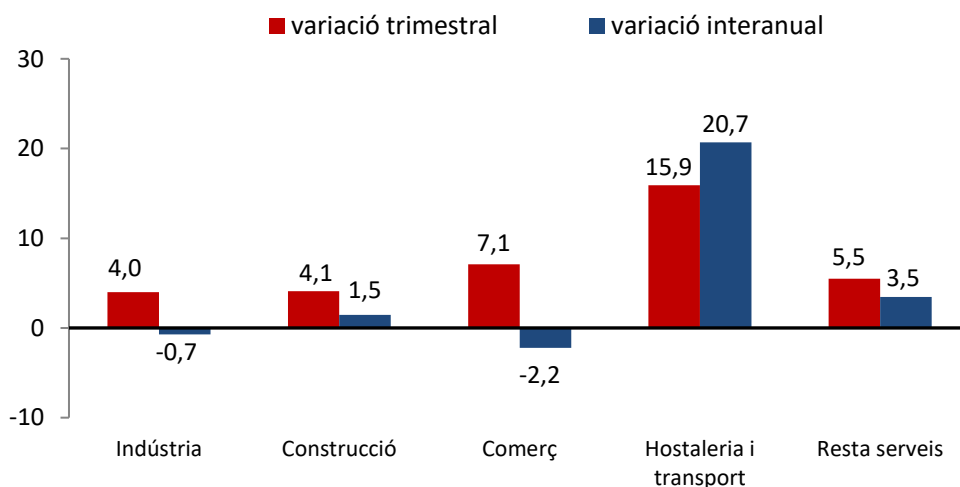
En resum, les expectatives dels empresaris són perfectament coherents amb l'escenari de previsió de l'activitat econòmica, amb una acceleració trimestral del PIB durant els mesos d'estiu de 2022 i una moderació de l'activitat en termes interanuals durant el mateix període.

Finalment, és interessant comparar el nivell de confiança empresarial en relació amb el nivell previ a la Covid-19. Així, l'indicador de confiança el 3T de 2022 és un 1,2% inferior al mateix període de 2019, una magnitud molt en línia amb el diferencial de PIB (-1,1%) previst si es compleixen les previsions de la Cambra i l'AQR-Lab.

La confiança empresarial millora a tots els sectors, però sobretot a l'hostaleria

Les expectatives empresarials segueixen sent més positives a l'economia catalana que a l'espanyola

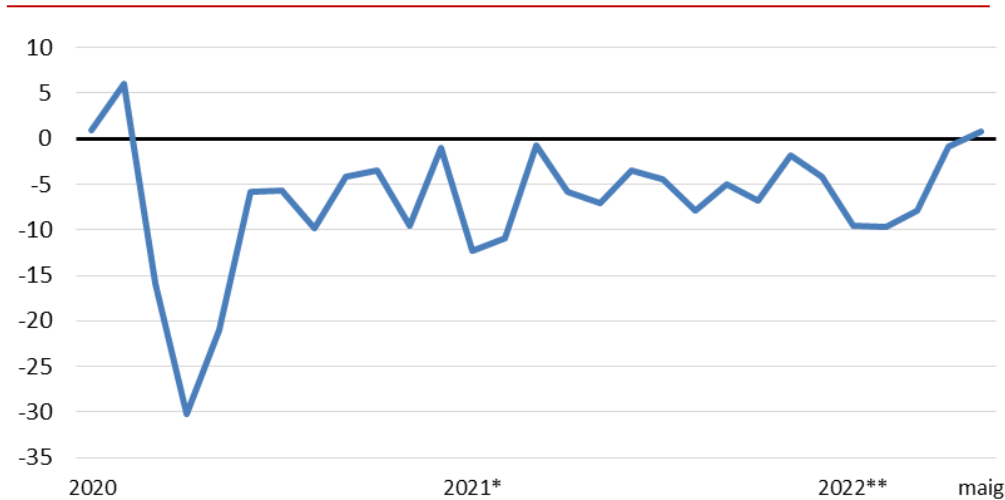
Gràfic 4. ICEH per sectors a Catalunya. III trimestre del 2022 (Taxas de variació, %)

Font: Idescat

Gràfic 5. Índex de comerç al detall

(Base 2015=100 a preus constants, taxa de variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

*Des del març variació respecte al 2019 ** Gener i febrer variació respecte al 2020

El consum de les llars augmentarà un 3,1% el 2022, 1,5 p.p. menys que a la previsió de fa tres mesos

Consum: la inflació erosiona el poder adquisitiu de les llars

El principal missatge en relació amb el consum de les famílies és la brusca desacceleració prevista durant el 2022. El principal motiu és la persistència de l'augment dels preus, fet que està erosionant la capacitat adquisitiva de les llars atès que els increments salarials nominals en mitjana segueixen sent moderats. No obstant això, l'estalvi embassat durant la pandèmia, i principalment l'augment de l'ocupació, contribuiran a mantenir el consum en taxes de creixement positives l'any 2022.

Un dels indicadors que serveixen per capturar l'evolució del consum de les famílies és el de les vendes a grans superfícies. Així, en termes acumulats fins al maig, el creixement se situa en el 4,3% en comparació amb el mateix període del 2021. A més, un altre indicador de consum que mostra una evolució positiva és el de les importacions de béns de consum, amb un increment acumulat fins al maig del 16,6% a preus corrents.

Malgrat aquestes bones notícies, altres indicadors de consum mostren una evolució més discreta, com ara la matriculació de vehicles i el comerç al detall. Concretament, detraient l'efecte dels preus, l'índex de comerç al detall es troba pràcticament estancat (-0,9% fins al maig) en relació amb el 2021.

En resum, per al conjunt de l'any 2022 els models econòmics utilitzats porten a una previsió de creixement del consum privat del 3,1%. Aquesta dada implica una forta revisió a la baixa (-1,5 p.p.) respecte a la predicció elaborada fa tres mesos. De cara al 2023, amb un grau d'incertesa molt superior, la previsió apunta a un creixement encara més moderat (1,7%) per l'augment dels tipus d'interès i el menor dinamisme del mercat de treball. Una conseqüència important d'aquestes previsions és que no seria fins a l'any 2024 que les llars recuperarien el nivell de consum real previ a la pandèmia.

L'elevada inflació i l'augment dels tipus d'interès expliquen aquesta revisió

Taula 1. Evolució dels indicadors. Consum

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de turismes (nombre)	10.966	juny 22	-5,3%	-13,0%	-4,8%
Índex vendes grans superfícies, preus constants (Base 2015=100)	78,3	maig 22	2,8%	1,8%	4,3%
Índex comerç al detall, preus constants (Base 2015=100)	96,4	maig 22	4,8%	0,7%	-0,9%
Importacions de béns de consum (milions d'euros)**	2.696,2	maig 22	12,9%	30,0%	16,6%

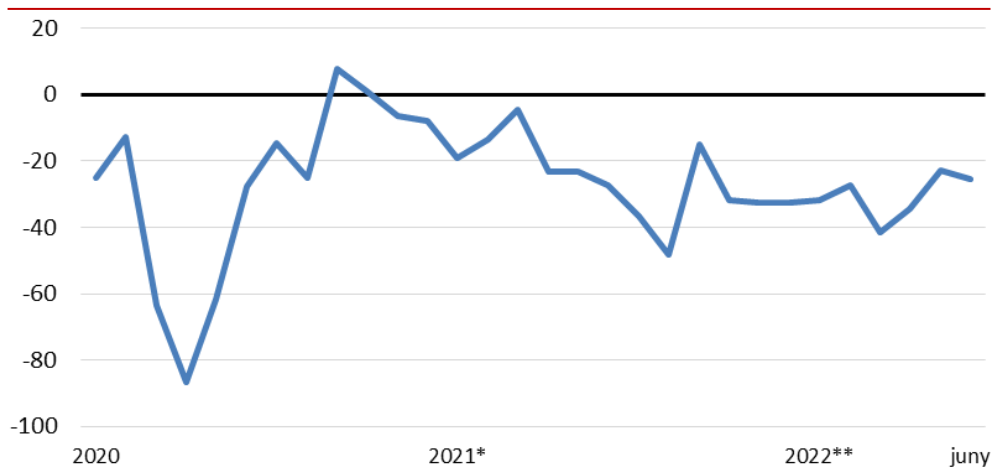
Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

**Dades provisionals

Gràfic 6. Matriculació de vehicles industrials

(Taxa de variació interanual, en %)

Font: Idescat

*Des del març variació respecte al 2019 ** Gener i febrer variació respecte al 2020

Inversió: desacceleració en un context d'alça dels tipus d'interès

Després d'un any 2021 amb un creixement de la inversió superior al 8,1% per l'efecte "rebot", les dades disponibles referides al primer semestre d'aquest any confirmen un alentiment clar. Entre la informació sobre indicadors directes, es pot destacar que la matriculació de vehicles industrials ha registrat entre gener i juny una taxa de variació acumulada respecte a l'any anterior del -27,2%.

D'altra banda, les importacions de béns de capital (a preus corrents) registren, fins al mes de maig, una variació acumulada del 22,6%. En aquest cas, aquestes importacions ja estan clarament per sobre de les de l'any 2019.

Adicionalment, el crèdit al sector privat durant el primer trimestre de 2022 també mostra senyals de caiguda moderada (-1,2% interanual), fet que es podria explicar per unes perspectives de menor creixement de cara al 2023.

La síntesi de tota la informació disponible es tradueix en què les estimacions de la Cambra i AQR-Lab (UB) per al conjunt del

2022 són d'un increment de la inversió del 5,4%. Malgrat que aquesta dada no seria suficient perquè el 2022 la inversió recuperés els nivells previs a la Covid-19, les previsions apunten a que sí ho faria durant el primer semestre de 2023.

En tot cas, el progressiu enduriment de la política monetària, amb l'alça dels tipus d'interès i una desacceleració de l'economia global provocarà un menor creixement de la inversió de cara al 2023 (3,5%).

Un element a tenir en compte de l'escenari de previsions actual és que s'espera que el ritme d'assignació (i execució) dels fons vinculats al programa *Next Generation EU* anirà en augment durant la segona meitat del 2022 i 2023. En aquest sentit, és important destacar que si l'assignació dels fons no va al ritme esperat o si Catalunya no rep un finançament d'acord amb criteris d'eficiència (pes del PIB català a l'Estat), caldria revisar a la baixa la previsió d'augment de la inversió per al 2022 i 2023.

Taula 2. Evolució dels indicadors. Inversió

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de vehicles industrials (nombre)	1.669	juny 22	-12,8%	-25,3%	-27,2%
Importacions de béns de capital (milions d'euros)**	725,2	maig 22	9,8%	28,2%	22,6%
Crèdit al Sector privat (milions d'euros)	202.496	1T-22	2,0%	-1,2%	-1,2%

Font: Idescat, INE i Banc d'Espanya

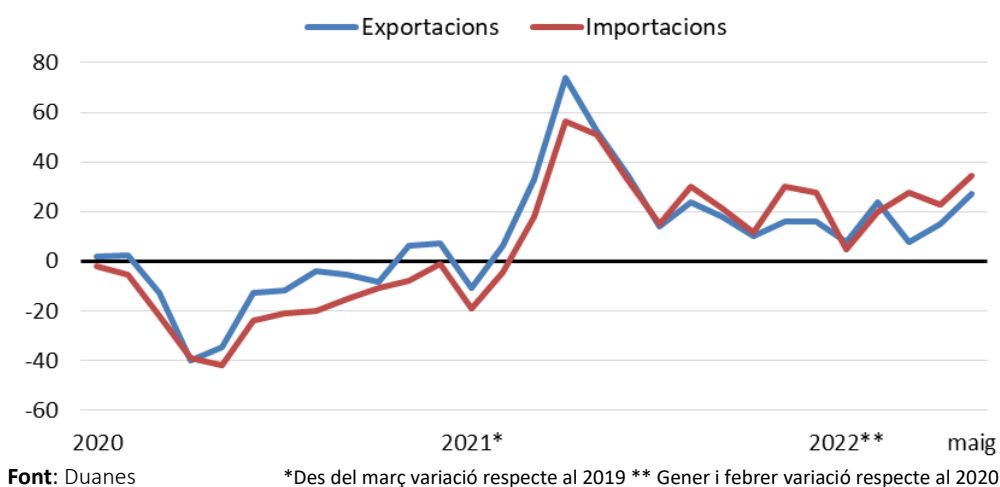
*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

**Dades provisionals

L'augment de la inversió se situarà en el 5,4% l'any 2022

L'alça dels tipus d'interès i els fons NGEU condicionaran la inversió els propers trimestres

Gràfic 7. Comerç exterior de béns (Taxa de variació interanual, en %)

Sector exterior: es preveu una aportació positiva del sector exterior gràcies a la recuperació del turisme estranger

Malgrat el fort impacte inicial de la pandèmia en el sector exterior, és important remarcar que la seva evolució durant el 2021 i els primers mesos de 2022 està experimentant un comportament clarament a l'alça, tant en el cas de les exportacions com en el de les importacions. Així, el creixement interanual (a preus corrents) de les exportacions fins al maig de 2022 és del 16,9%. Malgrat això, cal matissar que l'augment de les importacions encara està sent més intens durant aquest període (28%), fet que està provocant un augment del dèficit de la balança comercial.

Malgrat el deteriorament de la balança comercial durant els darrers trimestres, és important destacar que la magnitud del dèficit comercial fins al maig de 2022 és molt similar al dels anys previs a la pandèmia. Per tant, l'augment del dèficit és una implicació directa de la recuperació de l'activitat econòmica a Catalunya.

Si ens focalitzem únicament en les exportacions de béns, el creixement acumulat fins al maig és especialment notable en el cas dels béns intermedis (25,1%), grup en el que s'inclouen els productes químics. A més, l'augment de les vendes a l'estranger dels béns relacionats amb l'alimentació també ha estat notable (7,5%), impulsats en part per l'increment dels preus.

Les estimacions elaborades per la Cambra de Comerç i AQR-Lab (UB) apunten a un increment de les exportacions i de les importacions (de béns i serveis) del 10,5% i del 10,2% l'any 2022, respectivament. A més, cal destacar que aquestes prediccions són molt similars a les presentades fa tres mesos. Per tant, per al conjunt del 2022, es preveu que la contribució del sector exterior al creixement del PIB català sigui positiu, en gran mesura gràcies a la recuperació del turisme estranger.

La balança comercial es deteriora en consonància amb l'augment de l'activitat

El sector exterior contribuirà positivament al creixement econòmic el 2022

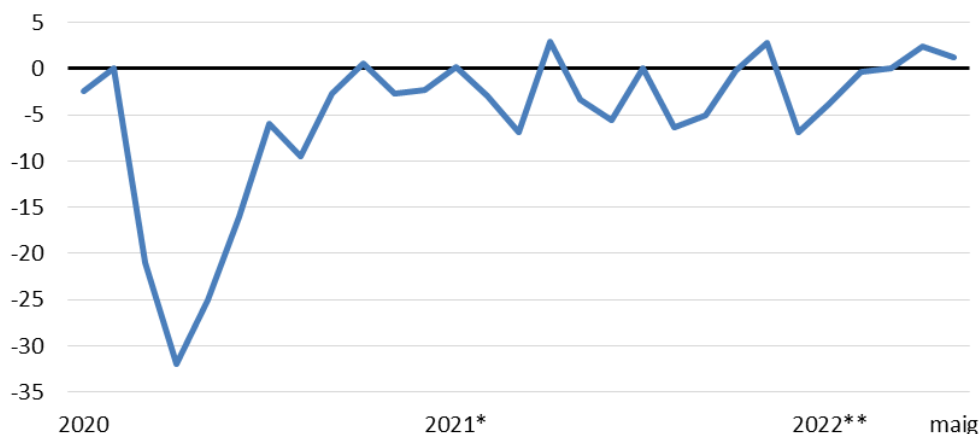
Taula 3. Evolució dels indicadors. Sector exterior

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Exportacions de béns (milions d'euros)**	8.611,6	maig 22	13,2%	26,9%	16,9%
Importacions de béns (milions d'euros)**	9.934,3	maig 22	8,2%	34,4%	28,0%
Inversió estrangera (milions d'euros)	645,6	1T-22	-28,9%	-33,6%	-33,6%
Inversió a l'estranger (milions d'euros)	58,3	1T-22	-88,2%	-70,9%	-70,9%

Font: Duanes i Idescat

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

Gràfic 8. Índex de Producció Industrial corregit estacion. (Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE *Des del març variació respecte al 2019 ** Gener i febrer variació respecte al 2020

Indústria: l'alça dels preus de l'energia estanquen la producció industrial

Els principals indicadors d'activitat industrial a Catalunya mostren senyals d'un cert estancament durant la primera meitat del 2022. Així, la indústria, va partir una contracció trimestral del VAB del -1,7% el 1T de 2022. Aquest descens s'emmarca en un context de fort augment dels preus de l'energia i per l'aparició de colls d'ampolla en el subministrament.

Adicionalment, la variable de conjuntura més rellevant del sector industrial és l'indicador de producció industrial, atès que una variable expressada en volum (no varia en funció de l'evolució dels preus). Per tant, permet capturar les oscil·lacions de la capacitat de producció real del sector.

Si es comparen els registres dels darrers mesos amb les dades del 2021 s'obté que la variació acumulada fins al maig s'ha mantingut pràcticament estancada (0,5%). Adicionalment, cal destacar que els nivells de producció industrial fins al maig encara es mantenen un 2,1% per sota del mateix període previ a la Covid-19 (-2,1%).

No obstant això, s'observen diferències importants a nivell sectorial. Per exemple, la producció en béns de consum durador en termes acumulats fins al maig ha augmentat un 7,9% interanual. En canvi, en el cas dels béns d'equipament i energètics la producció ha caigut un -1,9% i un -2,8% fins al maig, respectivament.

Les estimacions elaborades per la Cambra de Comerç i AQR-Lab (UB) a partir de tota la informació disponible apunten a un increment del VAB industrial per al conjunt de l'any 2022 del 4,5%. Aquesta estimació suposa una forta revisió a la baixa respecte a la predicció presentada fa tres mesos, de més d'un punt percentual. Aquesta revisió s'explica essencialment per un augment més persistent de l'esperat dels preus de l'energia, fet que contribuirà a reduir els marges empresarials.

De cara al 2023, els models econòmics apunten a un creixement menor, del 2,9%. D'acord amb aquestes previsions, a mitjans del 2023 la indústria hauria recuperat el nivell d'activitat previ a l'esclat de la pandèmia.

Taula 4. Evolució dels indicadors. Indústria

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de producció industrial (base 2015=100)	115,0	maig 22	9,8%	4,7%	1,3%
Índex de producció industrial corregit (base 2015=100)	112,5	maig 22	0,2%	1,3%	0,5%
Índex Red Eléctrica (IRE) Indústria - corregit	91,0	maig 22	0,7%	-7,5%	-8,0%
Afiliacions règim general i autònoms - Indústria (milers)	493,3	juny 22	0,6%	2,2%	2,2%

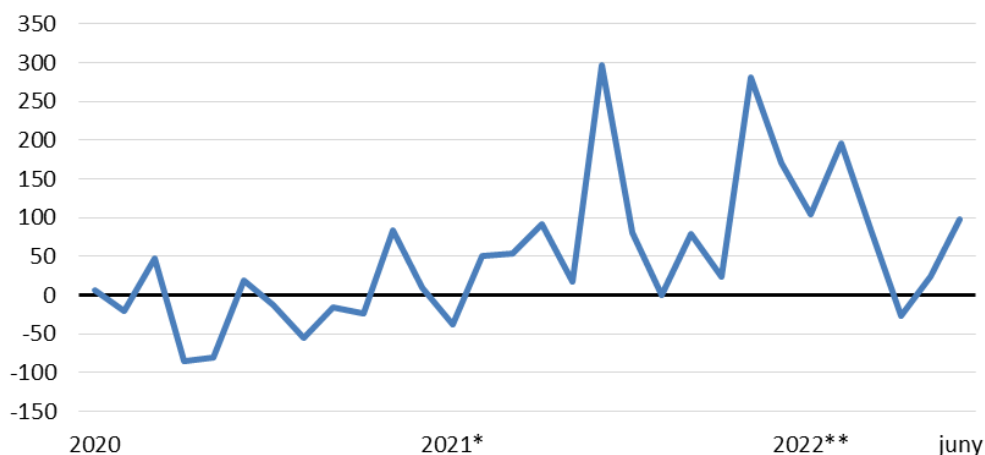
Font: Idescat i INE

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

La producció industrial creix dèbilment degut a l'augment dels costos energètics i als colls d'ampolla

L'avenç més significatiu de la producció es detecta en els béns de consum

Gràfic 9. Licitació oficial d'obres (Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat

*Des del març variació respecte al 2019 ** Gener i febrer variació respecte al 2020

Construcció: resiliència malgrat els colls d'ampolla

Seguint amb l'evolució del PIB des del costat de l'oferta, els indicadors que mostraven una certa recuperació de l'activitat al sector de la construcció durant l'any 2021, ara han moderat la seva evolució. A més, cal afegir que, en termes trimestrals, el VAB a la construcció va caure un -3,3% el 1T de 2022, en gran part per l'augment dels costos de l'energia i els problemes de subministrament de determinats inputs essencials.

No obstant això, de cara als propers trimestres la construcció hauria d'experimentar un creixement positiu gràcies a la moderació dels colls d'ampolla. Així, l'evolució de les dades sobre afiliació de la Seguretat Social són positives. El nombre d'afiliacions entre gener i juny del 2022 en comparació amb el mateix període de l'any anterior se situa en el 3,2% a la construcció.

Un indicador important d'activitat a la construcció és el consum de ciment. Entre gener i maig d'aquest any el consum ha

estat un 10,3% superior al consum de l'any 2021. Addicionalment, la licitació oficial d'obres ha augmentat fins al juny un 60,5% respecte al 2021, fet que hauria de contribuir a d'augmentar l'activitat del sector en el curt termini.

Així, d'acord amb el model econòmic usat per la Cambra de Comerç i AQR-Lab, en base a tota la informació disponible, s'obté una estimació del creixement del VAB del 2,4% per al conjunt de l'any 2022. Això suposa una revisió a la baixa de la previsió de creixement de mig punt respecte a l'informe de fa tres mesos.

El més important, però, és que de cara al 2023 s'apunta a un creixement molt inferior, al voltant del 0,9%. Aquesta forta desacceleració prevista és fruit de l'alentiment generalitzat de l'economia i, en particular, de la desacceleració de la inversió immobiliària per la pèrdua de renda disponible de les llars i l'alça dels tipus d'interès.

La construcció alenteix el ritme de creixement degut als colls d'ampolla

El creixement de la construcció se situarà en el 2,4% l'any 2022

Taula 5. Evolució dels indicadors. Construcció

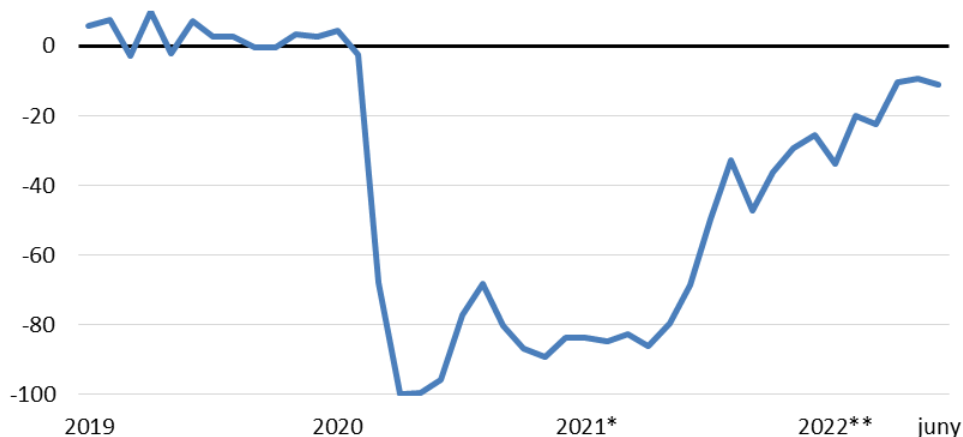
	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Consum de ciment (milers de tones)	222,0	maig 22	18,1%	12,6%	10,3%
Habitatges iniciats (nombre)	1.795	abr. 22	-14,2%	13,6%	5,7%
Habitatges acabats (nombre)	891	abr. 22	-44,1%	-26,5%	0,0%
Licitació oficial (milions d'euros)	680,6	juny 22	83,0%	97,6%	60,5%
Afiliacions règim general i autònoms - Construcció (milers)	221,0	juny 22	0,4%	2,8%	3,2%

Font: Idescat i INE

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

Gràfic 10. Pernoctacions en establiments hotelers (Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat

*Des del març variació respecte al 2019 ** variació respecte al 2019

Serveis: el turisme estranger recupera progressivament els nivells previs a la Covid-19

Els serveis és un dels sectors en el que el nivell d'incertesa és més elevat. D'una banda, s'espera una forta expansió del sector turístic (especialment per la intensa afluència de turisme estranger) durant els propers mesos. No obstant això, la seva evolució també és molt susceptible als canvis en la confiança dels consumidors. Ara bé, l'eliminació de les restriccions a la mobilitat per la pandèmia estan contribuint a l'expansió del sector. Així, va ser l'únic sector (exceptuant l'agricultura), que va experimentar un avenç intertrimestral positiu (0,3%) el 1T 2022.

Els indicadors habitualment utilitzats per seguir l'evolució econòmica del sector manifesten un creixement intens de l'activitat. Per exemple, l'índex d'activitat dels serveis reflecteix (a preus constants), entre gener i maig, una variació del 22,8% respecte al mateix període de l'any anterior.

Adicionalment, una de les principals palanques de creixement per al 2022 serà

la recuperació del turisme estranger. En aquest sentit, les darreres dades disponibles són clarament positives. Si bé al gener de 2022 el nombre de pernoctacions de turistes estrangers en establiments hotelers era més d'un 50% inferior a la mateixa dada del 2019, al juny aquest percentatge se situava en el -15,7%. A més, cal destacar que el nombre de pernoctacions dels residents a Catalunya i de la resta de l'Estat ja han assolit nivells superiors als d'abans de la Covid-19.

A partir de tota aquesta informació, i de les dades històriques del sector, les estimacions pròpies de la Cambra i AQR-Lab (UB) apunten a que el creixement del VAB dels serveis se situarà en el 4,2% el 2022, set dècimes inferior a les previsions del darrer informe de conjuntura. De cara al 2023, els models econòmics apunten a una desacceleració del ritme de creixement (2,8%), que s'explica per un augment més moderat de la renda familiar disponible de les famílies en termes reals.

Taula 6. Evolució dels indicadors. Serveis

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Moviment de passatgers als aeroports (milers)	4.405,7	juny 22	7,5%	213,5%	379,7%
Turistes estrangers (milers)	1.463,6	maig 22	26,4%	482,7%	673,2%
Pernoctacions en establiments hotelers (milers)	6.092,8	juny 22	24,3%	182,6%	305,9%
Ind. d'activitat serveis (IASS) (índex 2015=100)	144,6	maig 22	10,7%	27,9%	22,8%
Afiliacions règim general i autònoms - Serveis (milers)	2.825,8	juny 22	0,1%	4,9%	5,2%

Font: Idescat i INE

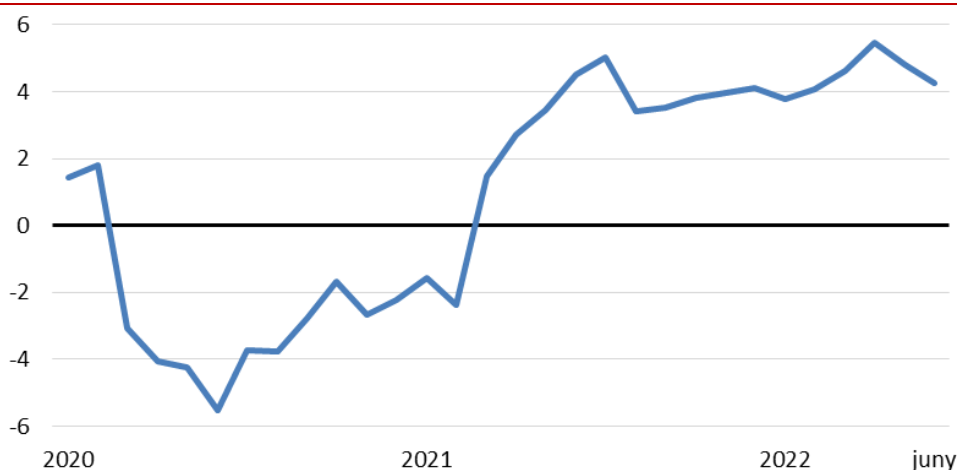
Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21

El turisme estranger serà una de les principals palanques de creixement l'any 2022

El VAB dels serveis augmentarà un 4,2% el 2022, dues dècimes superior al PIB

Gràfic 11. Afiliats total règims (Taxes variació interanual, en %)

Font: MTAS

Nota: Dades referides a últim dia del mes

Mercat laboral: la creació d'ocupació no s'atura malgrat la incertesa econòmica

Un dels elements més rellevants de la conjuntura econòmica actual, malgrat l'elevada incertesa, és el bon dinamisme del mercat laboral. A més, els resultats de l'Enquesta de Clima Empresarial elaborada conjuntament entre Idescat i la Cambra de Barcelona, preveuen un augment de l'ocupació de cara al tercer trimestre de 2022.

Més enllà de les expectatives positives d'ocupació per al proper trimestre, les dades d'afiliació a la Seguretat Social dels darrers mesos han estat molt positives. Si ens fixem en el total d'afiliacions (incloent tots els règims) la variació interanual acumulada dels mesos entre gener i juny respecte al 2021 és d'un 4,5%. A nivell sectorial les diferències són destacables. En primer lloc, els serveis experimenten un creixement acumulat del 5,2%, seguit de la construcció (3,2%) i la indústria (2,2%). Finalment, l'únic sector on cau l'ocupació és l'agricultura (-2,1%).

A més, si comparem l'afiliació fins al juny de 2022 amb les de 2019 la conclusió a la que

s'arriba és que, en termes d'ocupació (exceptuant el cas de l'agricultura), tots els sectors han recuperat els nivells previs a la Covid-19. Així, l'afiliació (acumulada fins al juny) l'any 2022 és un 4,7% superior en el cas de la construcció, 4,0% als serveis i 0,2% a la indústria.

L'evolució de l'atur confirma aquesta tendència positiva. Així, si comparem el període de gener a juny del 2022 amb l'any passat, l'atur registrat ha disminuït un 26,6%. Les diferències sectorials no són elevades, exceptuant el cas de la indústria (-19,1% acumulat fins al juny). Cal matissar que l'impacte de la Covid en aquest sector va ser menor en termes d'ocupació en relació amb els serveis i la construcció).

D'acord amb les estimacions de la Cambra i AQR-Lab (UB), el nombre de llocs de treball podria incrementar-se l'any 2022 al voltant d'un 3,5% i un 2,6% el 2023. En consonància, la taxa d'atur hauria de disminuir progressivament en aquest període, fins al 10,6% en mitjana anual el 2022 i el 9,8% el 2023.

L'afiliació creix un 4,5% acumulat fins al juny de 2022

L'ocupació creixerà un 3,5% durant el conjunt del 2022

Taula 7. Evolució dels indicadors. Mercat laboral

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Afiliacions total règims (milers)	3.605,3	juny 22	0,2%	4,2%	4,5%
Atur registrat (milers)	338,1	juny 22	-2,9%	-24,2%	-26,6%
Ocupats (EPA) (milers)	3.457,3	1T-22	-1,2%	2,5%	2,5%
Taxa d'atur (EPA) (percentatge)	10,2	1T-22	0,0p.p	-2,7p.p	-2,7p.p
Cost laboral per treballador i mes (euros)	2.941,2	1T-22	-4,7%	6,0%	6,0%

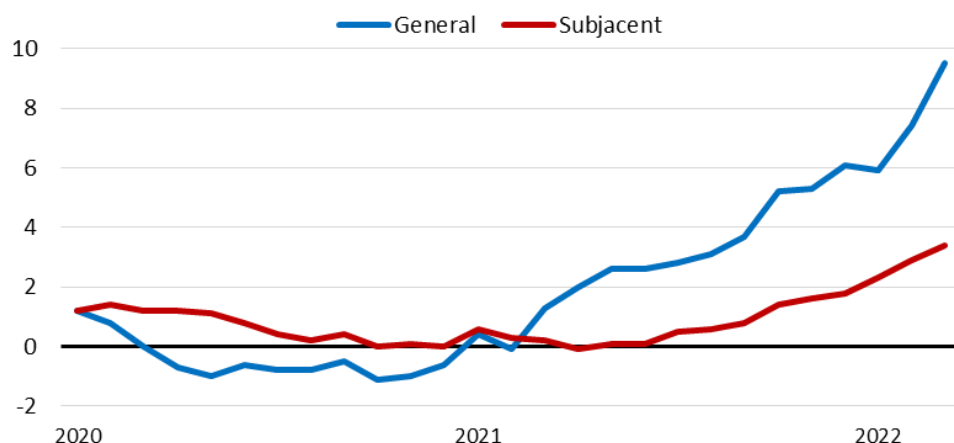
Font: Idescat, INE i MTAS

Nota: dades afiliacions referides a finals de mes

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any respecte al mateix període del 21 p.p: punt percentuals

Gràfic 12. Índex de preus al consum

(Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

Preus: el BCE eleva els tipus d'interès per contenir la inflació

L'elevada inflació a Catalunya (9,7% al juny), confirma la forta tendència a l'alça dels preus dels darrers mesos. Aquest procés d'acceleració va començar el 2021, però s'ha intensificat degut a l'augment del preu del component energètic (gas, petroli i electricitat) i de les matèries primeres. Així, cal recordar que el mes de juny de 2021 la inflació anual se situava en el 2,6%.

Adicionalment, la persistència de l'augment del nivell de preus ha provocat un creixement sostingut de la inflació subjacent (exclou els components més volàtils de l'IPC, com ara els productes energètics i els aliments no elaborats). En concret, al juny la inflació subjacent se situava en el 5,2%, més de 3 punts percentuals superior a l'objectiu a mitjà termini del Banc Central Europeu.

En resposta a l'augment persistent de la inflació, els principals bancs centrals mundials ja han començat a prendre mesures per contenir l'increment dels preus. Així, el BCE va decidir el passat 21 de juliol elevar en 50 punts bàsics tots els tipus d'interès de referència. Si bé no es tracta d'un augment molt intens, aquesta decisió suposa el primer augment en els últims 11 anys.

La previsió de la Cambra i l'AQR-Lab apunta cap a una moderació de la inflació després de l'estiu. Així, s'espera tancar l'any amb una taxa interanual entre el 7% i el 8%, amb una inflació mitjana el 2022 propera al 7,5%. Aquesta xifra suposa revisió a l'alça de mig punt comparada amb la previsió de fa tres mesos (7,0%).

En relació amb el 2023, la predicció és que els preus augmentaran un 2,9% anual. La hipòtesi de base que fonamenta la notable moderació de l'augment de la inflació és que la contribució del component energètic serà negativa durant bona part del 2023 per un efecte base (el preu del petroli serà més moderat). En aquest sentit, cal emfatitzar que els preus dels mercats a futur per al 2023 de les matèries primeres i els productes energètics (inclòs el petroli) van flexionar a la baixa a principis de juny davant l'anunci del BCE que augmentaria els tipus d'interès.

A més, aquest escenari central no preveu efectes de segona ronda (augmentos salarials alineats amb la inflació) el 2022 i el 2023 i, per tant, la inflació subjacent hauria de tendir a moderar-se. Un argument que reforça aquesta tesi és que el creixement dels salaris pactats en conveni fins al juny està sent moderat (2,3%).

Taula 8. Evolució dels indicadors. Preus

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de preus al consum (índex 2016=100)	109,8	juny 22	1,9%	9,7%	5,9%
Índex de preus industrials (índex 2015=100)	142,4	juny 22	1,4%	28,8%	15,9%
Inflació subjacent (índex 2016=100)	105,5	juny 22	0,7%	5,2%	3,8%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any.

El BCE puja els tipus d'interès per primer cop en 11 anys

La inflació mitjana el 2022 se situarà a l'entorn del 7,5%

Cambra de Comerç
de Barcelona

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

AQR-Lab

Informe trimestral de conjuntura catalana

Juliol del 2022

© Cambra de Comerç de Barcelona i Laboratori de Transferència d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR-Lab)

Equip de treball

Universitat de Barcelona:

Jordi Suriñach

Ernest Pons

Cambra de Comerç de Barcelona:

Joan Ramon Rovira

Carme Poveda

Sandra Gutiérrez

Jaume Martí

Data de tancament: 26 de juliol del 2022